

Vistoft Mølle – projektbeskrivelse

Bilag til ansøgningsskema om projekttilskud

Vistoft Mølle, som er den sidste af en stribe møller på Mols – og nu eneste mølle i Syddjurs kommune, er fredet ved tinglysning af 2. april 1959 og igen ved fornyet deklARATION 3. november 1976 for at sikre den kulturhistoriske og landskabelige værdi, som Vistoft mølle repræsenterer.

Fredningen dekretterer beskyttelse af møllen mod såvel nedrivning som stærkt foranderlige indgreb. De påtaleberettigede og møllens ejer er hver for sig eller begge i forening berettigede, men ikke forpligtigede til at vedligeholde møllen. De påtaleberettigede er Nationalmuseet, (Kulturarvstyrelsen) Naturfredningsnævnet og Ebeltoft (nu Syddjurs) kommune. Møllen blev brandforsikret af Ebeltoft kommune, men ikke forsikret mod skader som følge af storm.

Siden midten af forrige århundrede har der været en stærk lokal folkelig vilje og opbakning, som nærrede håb om at samle midler til vedligeholdelse af møllen. Men der kom først for alvor gang i restaureringsarbejdet midt i 70'erne. Ebeltoft byråd nedsatte et mølleudvalg med viceborgmesteren som formand, og som i samarbejde med den daværende ejer, Rasmus Pallesen og Nationalmuseet foretog en næsten total fornyelse af hele møllen.

En summarisk opgørelse over, hvad restaureringen alt i alt havde kostet viste den gang, at Ebeltoft kommune selv bekostede 449.000 kr. Arbejdsmarkedsnævnet bidrog med 97.000 kr. Ungdomsarbejdsledsløshedsfonden med 85.000 kr. Provinsbanken med 5.000 kr., og tilsvarende beløb fra hver af sparekasserne på Mols samt Borgerforeningen Mols bragte den endelige sum op på 659.000 kr. Med andre ord en restaurering i millionklassen, når man medtager vejledning og tilsyn fra Nationalmuseet og kommunens egen udgift til administration.

Møllen har gennem tiden tiltrukket sig stor opmærksomhed. Mange turister standser op for at tage billeder af den flotte bygning, og møllen har været brugt til optagelse af filmen ”Den Gamle Mølle på Mols”.

I år 2000 fik møllen ny ejer, som har tegnet medlemskab i ”Bygnings Frednings Foreningen”. De nye ejere har selv bekostet reparation i forbindelse med stormskade i 2005 og foretaget løbende vedligeholdelse i form af maling af vinduer, årlig berapning og kalkning af murværk. Ejernes ønske er at bevare møllen som et flot vartegn på Mols og fortsat at kunne tilbyde rundvisninger på møllen

for interesserede. De vil endvidere gerne anvende møllen til udstillinger og forskellige kulturelle aktiviteter.

Deklaration fastlægger ingen vedligeholdelsespligt. Ebeltoft kommune foretog en omfattende og bekostelig restaurering og Vistoft mølle bør/skal efter Borgerforeningens opfattelse stadigvæk bevares og fremtræde i god vedligeholdelsestilstand. Ikke blot på grund af den store investering for ca. 30 - 40 år siden; men sandelig også fordi bygningen er bevaringsværdig, turistattraktiv og nu beliggende i Nationalpark Mols Bjerge.

Møllen med den tilstødende bygningsmasse er en kulturarv, som vi bør bestræbe os på at bevare for eftertiden. Bygningerne skal ikke kunstigt holdes i live som museumsgenstande, men skal fungere og anvendes af nutidige mennesker. Med de klausuler, der hviler på møllen kan ingen privat ejer med rimelighed bære en ordentlig vedligeholdelse uden stærk offentlig støtte.

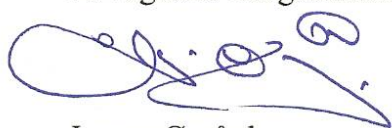
På den baggrund har Borgerforeningen Mols indgået et samarbejde med møllens nuværende ejere og Kulturarvstyrelsen om at skabe de bedste betingelser for at restaurere Vistoft mølle og etablere publikumsfaciliteter, så møllen og den tilstødende bygningsmasse kan fungere for nutidens mennesker med krav om, at den øgede tilgængelighed forsøges tilgodeset uden at bygningernes oprindelige funktion og bygningsudtryk ændres væsentligt.

For at imødegå spekulationer om hurtige gevinster ved salg efter restaureringen er der indgået en aftale mellem Borgerforeningen Mols og ejerne af Vistoft mølle om en tilbagebetalingsordning af de midler, som Borgerforeningen kan formidle til denne fælles udfordring gennem foreningens ansøgning om LAG-midler.

Bestyrelsen nærer håb om, at et fornuftigt samarbejde om denne opgave vil optimere muligheden for, at Vistoft mølle kan bevares som det kulturklenodie, den er og håber på at denne ansøgning må nyde fremme.

Sluttelig skal det oplyses, at Borgerforeningen Mols har NemKonto i Vistoft Sparekasse Reg. nr. 9358 og kontonummer 93580008400817

På vegne af Borgerforeningen Mols

Jørgen Ørgård
Formand

Bilag:

1. Aftale mellem ejerne af Vistoft Mølle, Karen Bjerg Petersen og Ib Jespersgaard og Borgerforeningen Mols.
2. Arkitektfirmaet Hans Grøn A/S: Vistoft mølle Projektforslag til restaurering og etablering af publikumsfaciliteter.

Bilag 1

Aftale

mellem
Borgerforeningen Mols og ejerne af Vistoft mølle

Idet begge parter har en stærk interesse i at restaurere og etablere publikumsfaciliteter i den fredede og bevaringsklausulerede Vistoft mølle i samarbejde med Kulturarvstyrelsen aftales det herved:

- At Borgerforeningen Mols ansøger om tilskud til projektet gennem LAG-midler

og

- At ejerne tilkendegiver at ville indgå i projektet med selvfinansieringsdelen.

For at imødegå enhver spekulation om hurtige gevinster ved evt. salg umiddelbart efter projektets gennemførelse aftales det endvidere:

At ejerne tilbagebetaler det evt. opnåede tilskud gennem LAG-midlerne med det fulde beløb til Borgerforeningen Mols, hvis afhændelse af møllen finder sted inden et år efter færdiggørelsen af projektet. For hvert efterfølgende år reduceres tilbagebetalingsbeløbet med 10% for helt at bortfalde efter 10 år.

Knebel, den 20. september 2008

Borgerforeningen Mols -
Distriktsråd for Mols og Helgenæs

Jørgen Ørgård
Fmd.

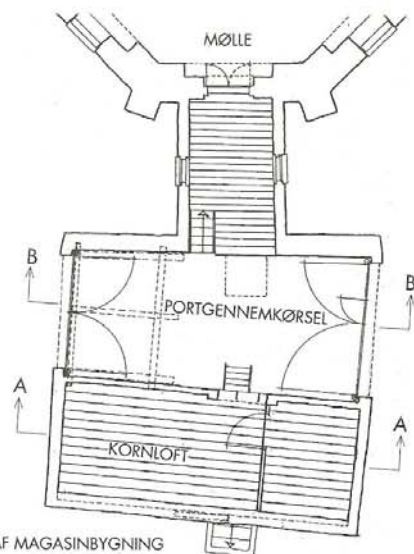
Ejerne af Vistoft Mølle

Karen Bjerg Petersen og Ib Jespersgaard
Vester Søgårdsvej 15
8230 Åbyhøj

Bilag 2

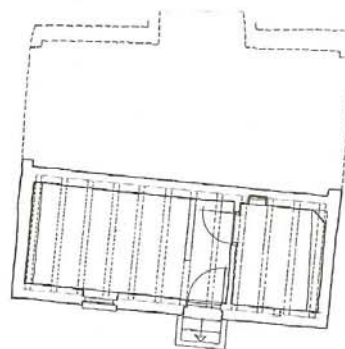
ALLE TEGNINGER I MÅL 1:125

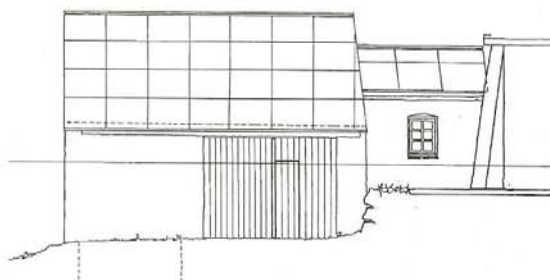
PLAN AF MAGASINBYGNING

VISTOFT MØLLE, SYDDJURS KOMMUNE
 SDR. MOLSVEJ 37, VISTOFT, 8420 KNEBEL
 Fredet vindmølle, hollandsk type med galleri og lægformet hat
 Opført 1855 - 1856. Drift ophørt 1963
 Restaureret i 1970'erne og 1990'erne
 Møllen anvendes til udstillingsformål

MAGASINBYGNING OPMÅLT DEN 25. & 28. AUGUST 2008

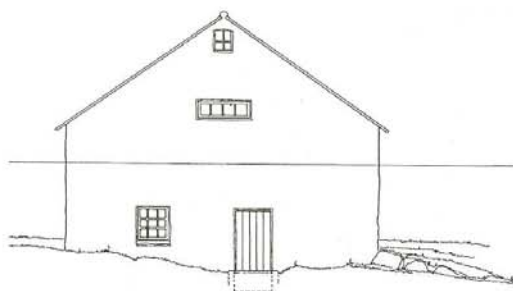
KÆLDER

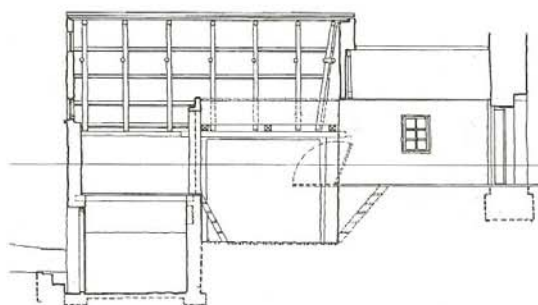
FACADE MOD ØST

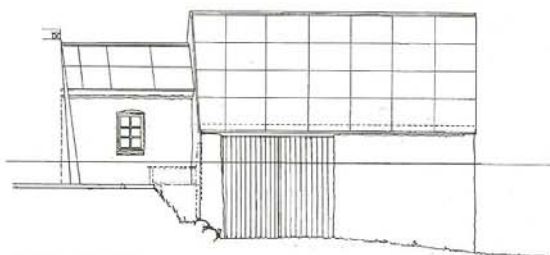
TVÆRSNIT A - A

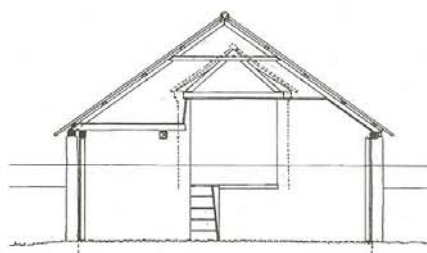
GAVL MOD SYD

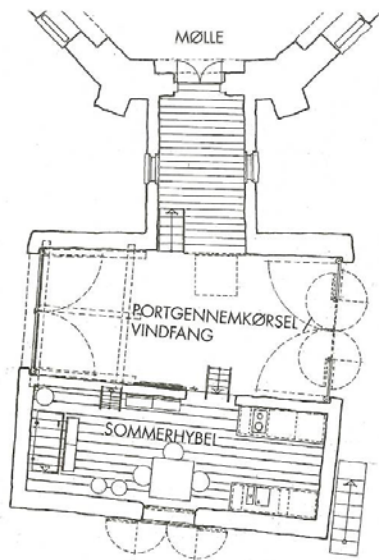
LÆNGDESNIT

FACADE MOD VEST

TVÆRSNIT B - B

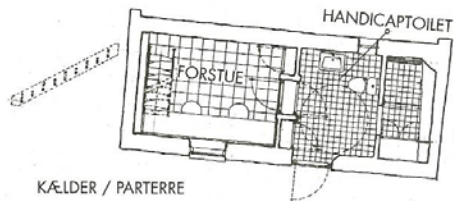
PLAN

VISTOFT MØLLE PROJEKTFORSLAG

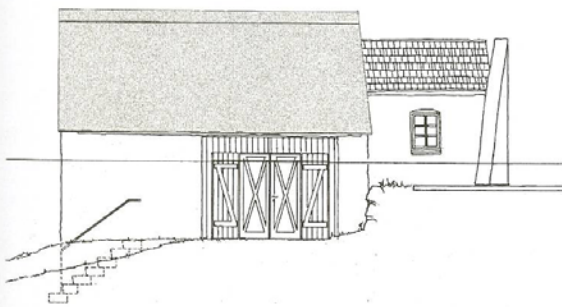
RESTAURERING OG ETABLERING AF PUBLIKUMSFACILITETER I MAGASINBYGNINGEN

De nye ejere planlægger at anvende møllen til forskellige kulturelle formål. I den forbindelse har den foreslåede restaureringsproces en del forhold at rette op på.

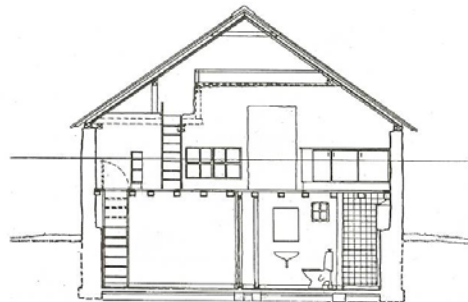
Restaureringen skal tage vare på en række af husets iboende kvaliteter. Forløbet skal konstruktivt opfattes som et led i en løbende istandsættelse, hvor der bevares det, der med rimelighed kan/bør bevares.

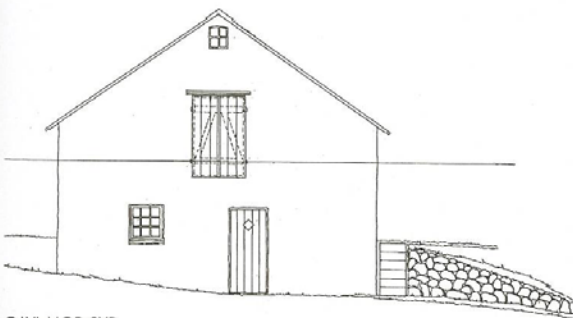
KÆLDER / PARTERRE

FACADE MOD ØST

TVÆRSNIT A - A

GAVL MOD SYD

Indføring af nye elementer i bygningen vil ske med ærbødighed for bygnings sjæl og karakter.

Ønsket om at genfremkalde bygnings æstetiske og historiske værdier kombineret med den delvis dårlige konstruktive tilstand, er vigtigt for den linie, som projektet gennemføres efter.

